د خېړونکي کتاب

د کتاب پېژندنه

د خېړونکي کتاب د مقدس کتاب د شعري کتابونو لکه د ايوب کتاب، د زبورونو کتاب، د سليمان د متلونو کتاب او د غوره غزل کتاب په شان يو شعري کتاب دی چې له دې سره ټول پنځه کتابونه کېږي. د کتاب په لويه برخه کې متکلم يو حکيم دی چې ځوانو زده کوونکو ته نصيحت کوي. د ځينو روايتونو له مخې، دا کتاب د يهوديانو لوی پاچا سليمان پورې تړل شوی دی، خو د هغه نوم په متن کې نه ښکاري. د پوهانو په عقيده دا کتاب د مسيح د پيدايښت نه شاوخوا درې سوه کاله وړاندې راټول شوی دی. په پخوانی اسراييلي ټولنه کې د رواجونو پر بنياد حکمت (د خدای پېژندنه او له هغه څخه وېره) ډېر مهم ارزښت درلود، او مور او پلار د ښوونکو په توګه د ماشومانو تعليم يې په غاړه ؤ. دغه تعليم د اسراييلو له هغه ځانګړي تاريخ سره چې په تورات کې راغلی دی، کوم تړاو نه درلود او زياتره ورځني ژوند ته بېل شوی ؤ.

د کتاب ليکونکی د ادبي بېلابېلو جوړښتونو څخه کار اخلي لکه نثر، شعر، متل او لنډې کيسې. ځينې مهمې اصطلاحګانې په تکراري توګه راغلې دي، لکه: لوګی او پوکی، په باد پسې منډې وهل، د اسمان لاندې، زيار او زحمت او داسې نور. همدا شان ډېر متضاد الفاظ هم په کتاب کې کارول شوي دي، لکه: حکمت او حماقت، صداقت او شرارت او داسې نور. په لومړني او اخرني فصلونو کې د لوګی او پوکی په اصطلاح خاص ټينګار شوی دی.

د خېړونکي کتاب يو فلسفي کتاب دی چې اصلي موضوع يې د ځمکې په مخ د هغه څه لټون دی چې په دې ژوند کې ښه وي. د قانون استثناګانو ته په کې ډېره اشاره شوې ده (د

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

مثال په توګه، کله کله نېکان هغه څه تر لاسه کوي چې بدکاران د هغه مستحق دي). د ليکونکي په باور د دنياوي ګټو ساتل زياتره د باد پسې منډې وهلو په شان دي، چې دا ګټې د هماغه باد په څېر تېرېدونکي او له لاسه تلونکي دي. د کتاب په پای کې ليکونکی دې حقيقت ته رسېږي چې ژوند د سيوري په څېر زر تېرېږي. نو مونږ بايد له هغو نعمتونو نه خوند واخلو چې خدای مونږ ته په موقته توګه راکړي دي. زمونږ په ژوند کې کاروبار، شتمني، حکمت او خوند يوازې تر هغه حده پورې ارزښت لري چې مونږ خپل خالق په ياد ولرو.

هغه وخت راتلونکی دی چې «خدای به د هر هغه کار په اړه قضاوت وکړي چې انسان يې تر سره کوي چې د زړه پټ رازونه هم په کې شامل دي، که هغه ښه وي او که بد» (۱۲:۱۴). سره له دې چې ژوند په شک کې دی، خو مرګ او قضاوت حتمي دي، نو پوښتنه دا ده چې مونږ بايد په څه شي پسې منډې ووهو؟

د موضوعګانو لست:

د کتاب سريزه: ۱: ۱ – ۱۱
د څېړونکي پلټنه: ۱: ۱۲ – ۶: ۹
نتيجې او موندنې: ۶: ۱۰ – ۱۱: ۶
ځوانانو ته نصيحت: ۱۱: ۷ – ۱۲: ۸
وروستی خبرې: ۱۲: ۹ – ۱۴

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

د کتاب سریزه

١ ① دا د هغه ښېرونکي خبرې دي چې د داود زوی دی او په اورشليم کې پاچا ؤ.

هرڅه لوګی او پوکی دی

② دا ښېرونکی وايي:

«لوګی او پوکی!

لوګی او پوکی!

نو دا هرڅه لوګي او پوکي دي!»

③ انسان چې د اسمان لاندې زيار او زحمت وباسي

نو بيا ګټه يې څه ده؟

④ نسلونه به ځي او نور نسلونه به د هغوی په ځای راځي

خو ځمکه به تر ډېره وخته پاتې وي

⑤ لمر راخېژي او بېرته پرېوځي

او بېرته د يو اتل په شان ستومانه هغه ځای ته ځي

چې بيا له هغه ځايه راوخېژي

⑥ باد د جنوب خواته لګيږي

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

بیا تاویږي، د شمال په لور ځي

او همداسې تاویږي راتاویږي

بیا بېرته په خپله لاره راسمیږي

۷ ټول سیندونه د بحیرې په لور بهیږي

خو بحیره هېڅکله نه ډکیږي

له هغه ځایه چې د سیند اوبه بهیږي

بیا بېرته همدا اوبه هلته روانیږي

۸ ټول شیان دې ستومانه او بې خونده

چې بیان یې له وسه دی بهر

نه سترګې مړې شوې له کتلو

نه غوږونه دي ډک شوي له اورېدلو

۹ هرڅه چې اوس موجود دي

لا به موجود وي

او څه چې وو پېښ شوي په پخوانیو زمانو کې

بیا به تکرار شي

نو هیڅ کوم نوی شی به نه وي د اسمان لاندې

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

۱۰ داسې څه به وي چې څوک وويلی شي:

«وګوره، دا شی نوی نه دی؟»

خو هغه هم له پخوا نه موجود ؤ

کلونه مخکې له مونږ نه

۱۱ تېر نسلونه د هېچا په ياد نه دي

او حتی هغه راتلونکي نسلونه چې لا نه دي پيدا شوي

هغوی به هم همداسې هېر شي

له هغو خلکو نه چې راځي هغوی نه وروسته

د خېرونکي پلټنه

د ژوند د هلو ځلو په اړه خېرنې

۱۲ زه خېرونکی په اورشليم کې د اسراييلو پاچا وم. ۱۳ ما پرېکړه وکړه چې په ټوله نړی کې
چې هرڅه تر سره کيږي ولټوم او هغه په حکمت سره وڅېړم. نو بيا پوه شوم چې خدای د سختو
کارونو او تکليفونو دروند بار د انسانانو په اوږو ايښی دی چې پرې بوخت وي. ۱۴ ما دا هرڅه
چې د اسمان لاندې تر سره کيږي، ليدلي دي. نو وګوره چې دا هرڅه لوګي او پوکي او په باد پسې
منډې وهل دي.

۱۵ کوږ شی هېڅکله نه شي سمېدلی

او ناموجود شی نه شي شمارېدلی

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

۱۶ له ځان سره مې وویل: «وګوره، زه دومره پوه او هوښیار سړی شوی یم چې زما څخه مخکې
په اورشلیم کې هېڅوک داسې هوښیار نه ؤ تېر شوی.» ۱۷ نو پرېکړه مې وکړه چې حکمت وپېژنم
او تر څنګ یې جهالت او حماقت هم وپېژنم، خو زه دې نتیجې ته ورسېدم چې دا کار هم په باد
پسې منډې وهل دي.

۱۸ څومره چې د چا حکمت لوړیږي

نو هغومره یې کړاوونه هم ډېریږي

او هغه څوک چې خپله پوهه لوړوي

نو خپل دردونه ډېروي

د عیش او عشرت او د شتمنۍ ګټه

۲ ۱ له ځان سره مې وویل: «راځه چې عیش او عشرت وازمایم ترڅو له ژوند نه خوند
واخلم.» خو چې ومې لیدل دا حالت هم لوګی او پوکی ؤ. ۲ نو ما فکر وکړ چې

خندا او خوشحالي جهالت دی

او د عیش او عشرت ګټه څه ده؟

۳ په داسې حال کې چې حکمت لا هم زما د زړه لارښوونه کوله، نو ومې غوښتل دا وڅېړم چې
څنګه ځان په شرابو خوشحاله او په حماقت کې ډوب کړم. غوښتل مې وګورم چې د انسانانو دپاره
څه شی ښه دی چې د خپل ژوند په لنډه موده کې یې تر سره کړي.

۴ ما د خپل ځان دپاره لوی لوی کارونه وکړل. ما کورونه ودان کړل او د انګورو تاکونه مې
کښېنول. ۵ د ځان دپاره مې باغونه او پارکونه جوړ کړل او په هغو کې مې ډول ډول د مېوو ونې

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

کنبنولي. ﴿۶﴾ ما د راشنو شوو ونو د خړوبولو دپاره د اوبو ډنډونه جوړ کړل. ﴿۷﴾ ما غلامان او وينځې واخيستلې او په کور کې مې نور غلامان او وينځې هم زېږېدلې وې. زه د ډېرو رمو او پادو خاوند شوم. زما څاروي دومره ډېر وو چې زما څخه مخکې په اورشليم کې هېچا نه درلودل. ﴿۸﴾ ما د خپل لاس لاندې سيمو څخه د ځان دپاره سره او سپين زر او د پاچاهانو شتمني راټوله کړه. ما ښځينه او نارينه سندرغاړي راټول کړل او خپل حرمسراى مې له ښايسته ښځو نه ډک کړ چې سړو يې د عيش او عشرت ارمان کاوه.

﴿۹﴾ نو زه دومره لوى او ځواکمن شوم چې زما څخه مخکې په اورشليم کې داسې ځواکمن سړى نه ؤ تېر شوى او ما خپل حکمت هم له لاسه ورنه کړ. ﴿۱۰﴾ ما د خپل زړه هر ارمان پوره کاوه. ما د هېڅ ډول عيش او عشرت نه ځان بې برخې نه کړ. زه د دې ټولو له زيار او زحمت نه ډکو کارونو څخه چې ما تر سره کړي وو، خوشحاله وم او دا خوشحالي زما د دې زحمتونو انعام ؤ. ﴿۱۱﴾ نو بيا مې په خپلو ټولو هغو کارونو چې ما کړي وو او ټولو هغو زحمتونو چې د هغو د تر لاسه کولو دپاره مې ويستلي وو، فکر وکړ. نو ومې ليدل چې دا هرڅه لوګى او پوکى، په باد پسې منډې وهل او د اسمان لاندې د هېڅ ګټې تر لاسه کول وو.

د حکمت او حماقت څېړنه

﴿۱۲﴾ بيا ما پرېکړه وکړه چې په حکمت، جهالت او حماقت باندې غور او فکر وکړم. څکه کوم کس چې له پاچا څخه وروسته راځي هغه نور څه کولاى شي، پرته له هغه څه چې پخوا هم شوي وو؟
﴿۱۳﴾ نو ماته معلومه شوه چې

لکه څنګه چې په رڼا کې له تيارې نه ګټه ډېره ده

همداسې په حکمت کې د حماقت نه ګټه ډېره ده

﴿۱۴﴾ هوښيار انسان په رڼا کې روان وي

خو کم عقل انسان په تياره کې روان وي

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

نو زه دې نتيجې ته ورسېدم چې د دواړو انجام يو دی. ﴿۱۵﴾ بيا مې له ځان سره وويل: «هغه څه چې په کم عقل انسان باندې پېښيږي په ما به هم پېښ شي. بيا نو زه د حکمت په حاصلولو سره څه ګټه تر لاسه کوم؟» او بيا مې له ځان سره وويل: «دا حالت هم لوګی او پوکی دی.» ﴿۱۶﴾ ځکه داسې وخت به راشي چې هوښيار انسان به هم د کم عقل انسان په شان تل په ياد پاتې نه شي او دواړه به هېر شي. افسوس چې هوښيار انسان به هم لکه د کم عقل انسان په شان مړ کيږي. ﴿۱۷﴾ نو بيا مې زړه له ژوند نه تور شو، ځکه هغه څه چې د اسمان لاندې تر سره کيږي زه يې ډېر په تکليف کړی وم. نو دا هرڅه لوګي او پوکي او په باد پسې منډې وهل دي.

د زيار او زحمت نه ډک کارونه

﴿۱۸﴾ د هغو ټولو شيانو دپاره چې د هغو په خاطر مې د يو مزدور په څېر د اسمان لاندې زحمتونه ويستلي وو، زما سره کرکه پيدا شوه، ځکه چې دا هرڅه بايد هغه چا ته پرېږدم چې زما څخه وروسته راځي. ﴿۱۹﴾ څوک پوهيږي چې دغه کس به هوښيار وي يا احمق؟ خو بيا به هم هغه د ټولو هغو شيانو خاوند شي د کوم دپاره چې ما د اسمان لاندې زيار او زحمت ويستلی دی او له خپل حکمت نه مې کار اخيستلی دی، ترڅو هغه تر لاسه کړم. نو دا حالت هم لوګی او پوکی دی. ﴿۲۰﴾ نو بيا ما په دې اړه فکر وکړ او زه د هغو ټولو له زيار او زحمت نه ډکو کارونو څخه ناهيلی شوم چې د اسمان لاندې مې ويستلي وو. ﴿۲۱﴾ دا ځکه چې يو انسان به په حکمت، پوهې او لياقت سره زيار او زحمت وباسي او يو څه به حاصل کړي، خو وروسته به خپله برخه هغه چاته پرېږدي چې د هغو دپاره يې هېڅ زيار او زحمت نه دی ويستلی. نو دا حالت هم لوګی او پوکی او لويه بدبختي ده. ﴿۲۲﴾ نو انسان د دې ټولو زحمتونو او هلو ځلو څخه چې د يو مزدور په څېر يې د اسمان لاندې وباسي، څه تر لاسه کوي؟ ﴿۲۳﴾ هغه د دردونو نه ډکې ورځې تېروي او ټول کارونه يې سخت او له کړاوونو نه ډک دي. حتی د شپې له خوا به هم د هغه زړه ارامه نه وي. نو دا حالت هم لوګی او پوکی دی.

د ژوند نه خوند اخيستل

﴿۲۴﴾ نو دا ټول نعمتونه چې انسان يې خوري او څښي او له خپل زيار او زحمت نه خوند اخلي، د هغه له خوا نه دي، بلکې لکه څنګه چې ماته معلومه شوه، د خدای له خوا دي. ﴿۲۵﴾ په حقيقت کې،

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

هېڅوک زما په شان نه شي کولای چې څه وخوري او له خپل ژوند نه خوند واخلي. (۲۶) ځکه هرڅوک چې خدای راضي او خوشحاله کړي، نو خدای هم هغه ته پوهه، حکمت او خوشحالي ورکوي. خو ګناهکارانو ته د مال او دولت د راټولولو او ذخيره کولو سخت کار ور په برخه کوي او بيا يې ترې نه ببرته اخلي او هغه چا ته يې ورکوي چې خدای ترې راضي او خوشحاله وي. نو دا حالت هم لوګی او پوکی او په باد پسې منډې وهل دي.

د هر شي دپاره ټاکلی وخت

۳ (۱) په نړۍ کې د هر شي دپاره وخت ټاکل شوی دی

او هر مقصد په خپل موقع تر سره کيږي:

(۲) د زيږيدلو دپاره وخت او د مړ کېدلو دپاره وخت

د تخم کرلو دپاره وخت او له بېخه ويستلو دپاره وخت

(۳) د وژلو دپاره وخت او د روغولو دپاره وخت

د ورانولو دپاره وخت او د ودانولو دپاره وخت

(۴) د ژړلو دپاره وخت او د خندلو دپاره وخت

د وير دپاره وخت او د ګډا دپاره وخت

(۵) د کاڼو غورځولو دپاره وخت او د کاڼو ټولولو دپاره وخت

د غېږ ورکولو دپاره وخت او د غېږ نه ورکولو دپاره وخت

(۶) د لاسته راوړلو دپاره وخت او د لاسه ورکولو دپاره وخت

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

د ځان سره ساتلو دپاره وخت او د ځان نه د جدا کولو دپاره وخت

(۷) د شلولو دپاره وخت او د ګنډلو دپاره وخت

د چوپېدلو دپاره وخت او د غږېدلو دپاره وخت

(۸) د محبت دپاره وخت او د نفرت دپاره وخت

د جګړې دپاره وخت او د سولې دپاره وخت

(۹) يو مزدور له خپل زيار او زحمت نه څه ګټه اخلي؟

(۱۰) ما د سختو کارونو دروند بار ليدلی چې خدای د انسانانو په اوږو اينبی دی چې پرې بوخت
وي. (۱۱) خدای هرڅه په خپل وخت په سمه او مناسبه توګه ټاکلي دي. د دې تر څنګ هغه د
انسان په زړه کې د ابديت پېژندنې ته هم ځای ورکړی دی. خو بياهم انسان دا وس نه لري چې د
خدای په کارونو چې له ازله تر ابده پورې يې تر سره کوي، پوه شي. (۱۲) نو زه دې نتيجې ته
ورسېدم چې انسان بايد له دې نعمتونو څخه چې خدای ورته ورکړي دي تر هغې پورې چې ژوندی
دی، خوشحاله اوسي او ښه ژوند وکړي. (۱۳) همدا شان انسان بايد وخوري، وڅښي او د خپلو ټولو
له زيار او زحمت نه ډکو کارونو نه خوند واخلي، ځکه چې دا د خدای نعمتونه دي. (۱۴) نو زه دې
نتيجې ته ورسېدم چې

هرڅه چې خدای تر سره کړي دي

هغه تر ابده دوام مومي

نه په هغه کې څه زياتېدلی شي

او نه هم څه کمېدلی شي

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

خدای دا ټول په دې خاطر کړي دي

چې خلک له هغه نه ووېرېږي

۱۵ هرڅه چې اوس موجود دي

هغه پخوا هم موجود وو

او څه چې به وروسته موجود وي

هغه هم پخوا موجود وو

ځکه خدای غواړي چې پټ شیان بیا ښکاره شي

له خاورو نه بېرته خاورو ته

۱۶ نو همدا شان ما د اسمان لاندې دا هم ولیدل:

چېرته چې باید قضاوت وای هلته بدکاري وه

او چېرته چې باید انصاف وای هلته هم بدکاري وه

۱۷ له ځان سره مې وویل: «خدای به د نېکانو او بدکارانو په هکله قضاوت کوي. ځکه د هر مقصد او هر کار د قضاوت دپاره مناسب وخت ټاکل شوی دی.»

۱۸ بیا مې له ځان سره وویل: «خدای د انسانانو ازمایښت کوي، ترڅو په خپله وګوري چې هغوی د ځناورو نه ښه والی نه لري.» ۱۹ ځکه چې د انسانانو او د ځناورو پای یو دی. هغه څه چې په یو پېښېږي په بل هم پېښېږي. یعنې انسانان هم مري او ځناور هم مري. نو دواړه د ژوندون یو ډول ساه لري او انسان له ځناورو نه هیڅ ښه والی نه لري، نو دا هرڅه لوګي او پوکي دي.

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

۲۰ دواړه يو ځاى ته ځي

دواړه له خاورو نه جوړ شوي دي

او دواړه بېرته خاورو ته ځي

۲۱ څوک پوهېږي چې له مرګ څخه وروسته د انسانانو د ژوندون روح پورته او د ځناورو د ژوندون روح لاندې ځمکې ته ځي؟

۲۲ نو ماته معلومه شوه چې تر ټولو ښه به دا وي چې انسان په خپل کار کې خوشحاله اوسي، ځکه دا د هغه برخه ده. نو څوک کولاى شي چې انسان ته وښايي چې د هغه راتلونکى به څه ډول وي؟

قدرت او يوازېتوب

۴ ۱ بيا مې ټول هغه ظلمونه وليدل چې د اسمان لاندې تر سره کېږي.

ما اوښکې وليدلې د مظلومانو

چې په ځمکه څڅېدلې

خو هېڅوک يې د تسلى دپاره نه ؤ

ظالمان وو ځواکمنان

وو بې وسه مظلومان

خو هېڅوک يې د تسلى دپاره نه ؤ

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

۲ نو ما هغه کسان نېکمرغه وګڼل چې مړه شوي او له دې نړۍ نه تللي دي، نسبت له هغو خلکو نه چې ژوندي او تر اوسه په دې نړۍ کې پاتې دي. ۳ خو له دې دواړو نه نېکمرغه هغه خلک دي چې لا پیدا شوي نه دي، ځکه هغوی تر اوسه هغه ټول بد کارونه نه دي لیدلي چې د اسمان لاندې تر سره کیږي.

۴ نو بیا ما ولیدل چې ټول زحمتونه او د کار مهارتونه له نورو خلکو سره د سیالۍ په خاطر دي، چې دا سیالي هم لوګی او پوکی او په باد پسې منډې وهل دي.

۵ کم عقل انسان لاس تر زنې وزګار کښېني

او له لوږې نه ځان وژني

۶ نیمه ډوډۍ چې په راحت تر لاسه کیږي

له هغې پوره ډوډۍ نه ښه ده

چې په زحمت او په باد پسې په منډې وهلو تر لاسه کیږي

۷ یوځل بیا مې د اسمان لاندې د لوګي او پوکي حالت ولید. ۸ یو سړی ؤ چې هېڅوک یې نه درلود. هغه نه زوی درلود او نه هم ورور. هغه بې حده زیار او زحمت وویسته، خو بیاهم سترګې یې په مال او دولت نه مړېدلې. نو له همدې امله هغه به له ځانه دا پوښتنه کوله چې د چا دپاره زه د یو مزدور په څېر زیار او زحمت وباسم او له ژوند څخه خوند نه اخلم؟ نو دا حالت هم لوګی او پوکی او د تکلیف او سختۍ نه ډک دی.

۹ له یوه نه دوه تنه ښه دي

ځکه هغوی له خپل زیار او زحمت نه ښه اجوره اخلي

۱۰ که یو ولوېږي نو بل به هغه پورته کړي

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

خو افسوس د هغه چا په حال چې یوازې دی

ځکه کله چې ولوېږي نو څوک به نه وي چې یې پورته کړي

⑪ همدا شان که دوه تنه څنګ تر څنګ پراته وي

نو دواړه به تاوده وي

خو یو کس چې یوازې وي

نو څرنګه ځان تود ساتلی شي؟

⑫ که په یو کس حمله وشي نو ښایي ماتې وخوري

خو که دوه تنه څنګ تر څنګ ولاړ وي نو ښایي دوی مقاومت وکړي

که یوه رسۍ درې مزي ولري نو په اسانۍ سره نه شلېږي

له لوړ مقام نه لوېدل او لوړ مقام ته رسېدل

⑬ یو غریب خو هوښیار ځوان له هغه سپین ږیري او کم عقل پاچا نه ښه دی چې نه پوهېږي څرنګه د پخوا په شان د خلکو مشورې واوري. ⑭ داسې ځوان که څه هم په زندان کې وي او یا په هماغه پاچاهۍ کې غریب زېږېدلی وي نو کولای شي چې تر لوړ مقامه ورسېږي. ⑮ ما په دې غور وکړ چې څنګه به د دې ځوان په شاوخوا هغه ټول خلک چې د اسمان لاندې ژوند کوي، راټولېږي څوک چې د هغه پاچا په ځای به وروسته لوړ مقام ته ورسېږي. ⑯ دغه ځوان حتی که په بې شمېره خلکو باندې مشري هم وکړي، خو راتلونکې نسلونه به د هغه له کارونو څخه خوشحاله نه وي. په حقیقت کې، دا حالت هم لوګی او پوکی او په باد پسې منډې وهل دي.

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

له خدای څخه ویره

۵ ① کله چې د خدای کور ته ځې نو په خپلو قدمونو پام کوه. هلته د اورېدو دپاره تلل، له هغه قرباني څخه ښه ده چې د کم عقلانو له خوا وړاندې کیږي. ځکه هغوی په دې نه پوهیږي چې کوم کار تر سره کوي، هغه بد دی. ② په خپلو خبرو کې بیړه مه کوه او د خپل زړه خبرې پرته له غور څخه خدای ته مه بیانوه، ځکه خدای اسمان کې دی او ته په ځمکه باندې یې. نو له همدې امله پرېږده چې ستا خبرې لنډې وي.

③ نو څومره چې ډېر پرېشانه خیالونه ولري

هغومره خراب خوبونه ګوري

او څومره چې ډېرې خبرې کوي

هغومره خپل کم عقلتوب ښکاره کوي

④ کله چې خدای ته یو نذر ومنې نو هغه بې له ځنډه ورکړه. خدای له کم عقلانو نه خوشحاله نه دی. کوم نذر دې چې منلی دی هغه ورکړه. ⑤ دا ښه ده چې یو نذر ونه منې، له هغې نه چې ویې منې خو ور یې نه کړې. ⑥ مه پرېږده چې ستا د خولې خبرې تا د ګناه په لور یوسي او د کاهن په وړاندې مه وایه چې تا نه غلطي شوې ده، هسې نه چې خدای ستا په خبرو باندې په غوسه شي او په خپلو لاسونو تر سره شوي کارونه دې تباه کړي.

⑦ په ربښتیا چې کله خوبونه او خیالونه ډېر شي

نو د لوګي او پوکي په شان خبرې هم ډېرې شي

خو ته له خدای څخه ویره کوه.

⑧ که چېرې ته په کوم ولایت کې ګورې چې په غریبانو باندې ظلم کیږي او انصاف او صداقت تر

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

پېښو لاندې کېږي، نو په دې خبره مه حيرانېږه. ځکه هر مامور د لوړ پوړي چارواکي له خوا څارل کېږي او حتی د هغه په سر هم لوړ پوړی چارواکی شته. (۹) نو د يو هېواد ګټه په دې کې ده چې پاچا په ټولو باندې واکمن وي او ټولې ځمکې وڅاري.

تش لاس راتلل او تش لاس بېرته تلل

(۱۰) څوک چې له پيسو سره مينه لري

هغه به هېڅکله هم په پيسو موړ نه شي

او څوک چې په مال او دولت مين وي

هغه به په خپلو حاصلاتو موړ نه شي

نو دا حالت هم لوګی او پوکی دی.

(۱۱) څومره چې نعمتونه زياتېږي

هغومره د هغه خوړونکي هم زياتېږي

نو پرته له تشو کتلو، د هغه د خاوند ګټه څه ده؟

(۱۲) د يو مزدور خوب خوږ وي، که هغه ډېره خوري يا لږه

خو د شتمن سړي مړه ګېډه هغه خوب ته نه پرېږدي

(۱۳) ما د اسمان لاندې بله لويه بدبختي هم وليدله. هغه دا وه چې يو سړي د ځان دپاره شتمني ټولوله چې د هغه د تاوان سبب ګرځېده، (۱۴) او وروسته بيا هغه دغه ټوله شتمني د بدې پېښې له امله له لاسه ورکړه. که څه هم هغه يو زوی درلوده خو هغه يې تش لاس پرېښود. (۱۵) نو دا سړی

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

لکه ښنګه چې د خپلې مور له ګېډې ښخه لوڅ او تش لاس نړۍ ته راغلی ؤ هماغسې به له دې نړۍ ښخه لوڅ او تش لاس بېرته ځي، او څه چې يې د خپل زيار او زحمت له امله ټول کړي دي، هغه به له ځان سره نه وړي. ⑯ دا هم لويه بدبختي ده لکه ښنګه چې نړۍ ته راغلی دی هماغسې له نړۍ نه به بېرته ځي، او هغه ګټه چې په زيار او زحمت يې تر لاسه کوي، هغه په باد پسې منډې وهل دي. ⑰ بله دا چې هغه د خپل ژوند ټولې ورځې په تيارې او ناروغۍ او په غوسه او غضب کې تېروي او خپل ځان خوري.

⑱ نو وګوره، ماته معلومه شوه چې ښومره سمه او مناسبه ده چې انسان د خپل ژوند په لنډه موده کې چې خدای ورته ورکړې ده، وخوري، وڅښي او د خپل زيار او زحمت نه چې د اسمان لاندې يې وباسي، خوند واخلي ځکه چې دا د هغه برخه ده. ⑲ همدا شان، کله چې خدای هرچا ته مال او دولت ورکړي، او ورسره دا قدرت هم ورکړي چې له هغه نه وخوري او خپله برخه تر لاسه کړي او د خپل زيار او زحمت نه خوشحاله اوسي، نو دا د خدای له خوا يو انعام دی. ⑳ په حقيقت کې، هغه د خپل ژوند په ورځو باندې فکر نه کوي ځکه خدای هغه په خوشحاليو کې دومره بوخت ساتي چې د انديښنو دپاره وخت نه لري.

د تېرېدونکي ژوند په اړه غوره نصيحتونه

۶ ① ما د اسمان لاندې بله بدبختي هم ليدلې ده چې د انسان په اوږو يې درونډ بار اېښی دی. ② يو سړي ته خدای مال، دولت او عزت ورکړی دی ترڅو له ټولو هغو شيانو ښخه بې برخې نه وي چې زړه يې غواړي، خو خدای ورته دا قدرت نه دی ورکړی چې له هغو ښخه وخوري او د هغه په ځای يو پردی سړی له هغو ښخه خوري او ترې خوند اخلي. نو دا حالت لوګی او پوکی او لويه بدبختي ده. ③ که چېرې يو سړی سل ماشومان ولري او حتی ډېر کلونه عمر وکړي او د ژوند ورځې يې ډېرې زياتې وي، خو که هغه د خپل ژوند له نعمتونو ښخه خوشحاله نه وي او په عزت سره ښخ نه شي، نو زه دا وايم چې هغه ماشوم ترې ښه دی چې مړ زېږېدلی وي. ④ ځکه، مړ زېږېدلی ماشوم نړۍ ته د لوګي او پوکي په شان راځي، په تيارې کې بېرته ځي او په هماغه تيارې کې يې نوم فنا کيږي. ⑤ همدا شان هغه ماشوم لا د لمر روښنايي هم ليدلې نه دی او نه هم هغه

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

پېژني، خو له هغه سړي نه زيات ارام دی. ⑥ که هغه سړی دوه واړي او هر وار زر کاله ژوند وکړي، خو که د خپل ژوند نه خوند وانخلي نو څه ګټه لري؟ ايا په پای کې به دواړه يو ځای ته لاړ نه شي؟

⑦ د انسان ټول زحمتونه د ګېډې دپاره وي

خو د هغه ګېډه هېڅکله نه مړيږي

⑧ په حقيقت کې، يو هوښيار سړی

له يو کم عقل نه څه لوړوالی لري؟

که غريب سړی پوه شي چې له خلکو سره ښه چلند وکړي

نو دا هغه ته څه ګټه لري؟

⑨ هغه سترګې چې په قناعت مړې وي

له هغه ګېډې نه ښې دي چې تل وږې وي

نو دا حالت هم لوګی او پوکی او په باد پسې منډې وهل دي.

نتيجې او موندنې

نامعلوم خو ټاکل شوی راتلونکی

⑩ هرڅه چې اوس موجود دي

په هغو له پخوا نه نوم ايښودل شوی

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

او دا چې انسان څه دی هغه ټولو ته معلوم دی

نو هغه نه شي کولای هغه چاته په بحث کې ماتې ورکړي

چې ترې نه قوي دی

(۱۱) ځکه څومره چې خبرې او بحثونه زیاتیږي

نو هغومره ډېر لوګي او پوکي پیدا کیږي

او دا انسان ته څه ګټه لري؟

(۱۲) نو په حقیقت کې، څوک پوهیږي چې د انسان دپاره د هغه د ژوند په لنډه موده کې چې د لوګي او پوکي په شان دی او د سیوري په څېر تېریږي، څه شی ښه دی. څوک کولای شي هغه ته ووایي چې راتلونکی به د اسمان لاندې څه ډول وي؟

د انسان دپاره ښه او ګټور شیان

۷ (۱) له قیمتي عطرو نه نېک نامي غوره ده

او د زېږېدو له ورځې نه د مړینې ورځ بهتره ده

(۲) محفلونو ته له تګ نه

جنازو ته تګ غوره دی

ځکه د هر انسان د ژوند پای مرګ دی

او ژوندي خلک باید دا په زړه کې وساتي

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

٣ له خندا نه ژړا ښه ده

ځکه د مخ په خفګان سره زړه صفا کیږي

٤ د هوښیارانو زړه د جنازو په لور ځي

خو د کم عقلانو زړه د خوشحالیو په لور ځي

٥ ښه ده چې سړی د هوښیارانو د ملامتی خبرې واوري

له دې نه چې د کم عقلانو د خوشحالی سندرې واوري

٦ ځکه چې د کم عقلانو خندا

د اغزو د کړسهار په شان دی

چې د دېګې لاندې سوځي

نو دا حالت هم لوګی او پوکی دی.

٧ په حقیقت کې ظلم له هوښیار سړي نه جاهل جوړوي

او رشوت د سړي زړه خرابوي

٨ د یو کار له پیل نه د هغه پای غوره دی

له غرور نه صبر غوره دی

٩ زر مه په غوسه کېږه

ځکه غوسه د کم عقل په زړه کې ځای نیسي

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

۱۰ داسې مه وايه:

«ولې پخواني وختونه له اوسني وختونو ښه وو؟»

ځکه داسې ويل د هوښيارۍ خبره نه ده

۱۱ حکمت انسان ته چې د لمر د روښنايي لاندې اوسيږي

د يو ميراث په شان ښه او ګټور دی

۱۲ ځکه حکمت د انسان پر سر سيوری دی

لکه څنګه چې پيسې د هغه پر سر سيوری دی

خو د حکمت د پېژندلو ګټه دا ده

چې د خپل خاوند د ژوند ساتنه کوي

۱۳ د خدای کار ته په غور سره پام وکړه:

څوک هغه شی سمولی شي چې خدای کوږ کړی دی؟

۱۴ د نېکمرغۍ په وخت کې خوشحالي وکړه

خو د بدمرغۍ په وخت کې دې ته پام وکړه:

چې نېکمرغي او بدمرغي دواړه د خدای له خوا دي

ترڅو راتلونکې پېښې له انسان نه پټې وساتي

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

د انساني حکمت او صداقت حدود

۱۵ ما دا دوه شیان د خپل لوګي او پوکي په شان ژوند په موده کې ليدلي دي:

هغه نېکان چې د خپل صداقت سره سره

بياهم له وخت نه وړاندې مړه کيږي

او هغه بدکاران چې د خپل شرارت سره سره

بياهم اوږد ژوند کوي

۱۶ نه ډېر نېک او صادق اوسه

او نه هم ځان ډېر پوه او هوښيار وښايه

هسې نه چې ځان برباد کړې

۱۷ نه ځان بدکارۍ ته تسليم کړه

او نه هم احمق اوسه

هسې نه چې د خپل ټاکلي وخت نه وړاندې مړ شې

۱۸ ښومره ښه ده چې له هغو دواړو نه

يو خبرداری په پام کې ونيسې

خو هغه بل هم له پامه ونه غورځوې

ځکه څوک چې له خدايه ويريږي

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

نو هغه دواړه له پامه نه غورځوي

(۱۹) حکمت یو پوه او هوښیار سړي ته د ښار له لسو مشرانو څخه زیات واک او اختیار ورکوي.

(۲۰) په حقیقت کې، هېڅوک په نړۍ کې داسې صادق نه دی چې تل نېک کار وکړي او هېڅکله بدي ونه کړي.

(۲۱) نو خلک چې څه وايي هغه په زړه کې مه نیسه، هسې نه چې ته د خپل غلام هغه ښکنځلې واورې چې تا پسې يې کوي، (۲۲) ځکه ته په خپل زړه کې ښه پوهېږې چې تا هم ډېر ځلې نورو ته ښکنځلې کړي دي.

(۲۳) دا ټول شیان ما په خپل حکمت سره وازمايل. نو له ځان سره مې وويل: «راځه په دې شیانو باندې هم ځان پوه کړم،» خو دا زما له پوهې نه بهر ؤ. (۲۴) هرڅه چې اوس موجود دي هغه د انسان له پوهې نه بهر او د هغې پوهېدل ډېر زور دی. انسان د ژوند دا پټ راز څنګه پیدا کولای شي؟

د حکمت او د ژوند د پټ راز د پیدا کولو ستونزې

(۲۵) نو بیا ما په دې اړه فکر وکړ ترڅو په هرڅه باندې ځان پوه کړم، هغه وڅېړم او حکمت او د ژوند پټ راز پیدا کړم. همدا شان ما دا هڅه هم وکړه چې په دې ځان پوه کړم چې بدکاري څومره کم عقلتوب او حماقت څومره جهالت دی. (۲۶) نو یو وار بیا پوه شوم چې هغه ښځه له مرګ څخه ډېره ترخه ده کومه چې د زړه نیت يې د ښکاري د دام او لاسونه يې د زندان د زنځیرونو په څېر دي. هرڅوک چې خدای راضي او خوشحاله کړي، نو له هغې څخه ځان ژغوري، خو ګناهکار د هغې په دام کې رانښلي. (۲۷) نو څېړونکي وويل: «وګوره، زه د ژوند د پټ راز د څېړنو په موده کې ورو ورو دې نتیجې ته ورسېدم، (۲۸) چې دغه پټ راز چې زما زړه په وار وار غوښتل هغه پیدا کړي، تر اوسه نه دی پیدا شوی.

ما د زرو کسانو په منځ کې یوازې یو نېک سړی پیدا کړی دی

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

او د دې ټولو په منځ کې مې حتی یوه نېکه ښځه هم پیدا نه کړه

(۲۹) نو ما یوازې دا حقیقت پیدا کړ چې خدای انسان نېک پیدا کړی دی خو هغه د ډېرو نورو نقشو په لټه کې دی.»

۸ (۱) د حکمت خاوند څوک دی؟

څوک د یو موضوع په څرګندولو پوهېږي؟

د یو انسان حکمت د هغه څېره روښانوي

او د هغه سخت صورت نرموي

د خدای د وېرې او د پاچا د اطاعت په اړه نصیحتونه

(۲) زما نصیحت دا دی چې د پاچا د حکم څخه اطاعت وکړه، ځکه خدای له هغه سره وعده کړې ده. (۳) نو د هغه د حضور څخه په تللو کې بیړه مه کوه او د هغو خلکو سره مه یوځای کېږه چې د هغه په ضد دسیسې جوړوي، ځکه پاچا هر هغه څه کولای شي چې زړه یې وغواړي. (۴) په حقیقت کې، د پاچا حکم تر هرڅه لوړ دی او هېڅوک هغه ته نه شي ویلی چې ته څه کوې؟ (۵) څوک چې د هغه حکم ومني نو هغه به په هېڅ یوه دسیسه کې برخه وانخلي، او هوښیار سړی په مناسب وخت او سم قضاوت باندې پوهېږي. (۶) که څه هم انسان ډېرې بدبختۍ ګالي خو د هر مقصد دپاره مناسب وخت او سم قضاوت ټاکل شوی دی.

(۷) انسان نه پوهېږي چې راتلونکی به څه ډول وي، نو څوک کولای شي بل چا ته ووایي چې څه به پېښېږي؟

(۸) لکه څنګه چې هېڅوک د ژوند د ساه د ساتلو اختیار نه لري

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

همدا شان هېڅوک د خپل مرګ د ورځې اختيار هم نه لري

لکه څنګه چې هېڅوک د جګړې په وخت د رخصتۍ اجازه نه لري

همدا شان هېڅوک په خپلو بدکاريو ځان نه شي ژغورلی

(۹) کله چې ما په خپل زړه کې هر هغه څه ته چې د اسمان لاندې تر سره کېږي فکر وکړ، نو ومې ليدل چې کله کله يو انسان په بل انسان باندې واک او اختيار لري او هغه ته زيان رسوي.

(۱۰) نو بيا ما وليدل چې د بدکارانو مړي ښخ شوي وو. هماغه بدکاران چې سپېڅلي ځای ته تلل راتلل، په هغه ښار کې چې هغوی بد کارونه تر سره کړي وو، د خلکو له خوا ستايل کېدل. نو دا حالت هم لوګی او پوکی دی. (۱۱) کله چې بدکارانو ته د هغو د بدو کارونو په خاطر سمدلاسه د سزا پرېکړه ونه شي، نو د انسانانو زړه د بدکارۍ په لور هڅول کېږي. (۱۲) که څه هم يو ګناهکار ښايي سل واري بد کارونه وکړي او لا هم اوږد ژوند ولري، بياهم زه پوهېږم چې دا به له خدای څخه وېرېدونکو خلکو سره ښه په مخ ځي، ځکه چې دوی له هغه څخه په وېره کې ژوند کوي. (۱۳) خو له بدکار انسان سره به دا ښه په مخ نه ځي، او د هغه د ژوند ورځې به د سيورې په څېر اوږدې نه وي، ځکه چې هغه له خدای څخه په وېره کې ژوند نه کوي. (۱۴) دلته د لوګي او پوکي څخه ډک حالت د ځمکې په مخ موجود دی:

ځينې نېکان هغه څه تر لاسه کوي

چې بدکاران د هغه مستحق دي

خو بيا ځينې بدکاران هغه څه تر لاسه کوي

چې نېکان د هغه مستحق دي

نو له ځان سره مې وويل: «دا حالت هم لوګی او پوکی دی.»

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

۱۵ نو زه له ژوند نه د خوند اخیستلو سپارښتنه کوم، ځکه چې د اسمان لاندې له دې نه بل ښه کار نشته چې انسان وخوري، وڅښي او خوشحاله اوسي. نو دا خوشحالي به د هغه د ژوند په موده کې او د هغه په زیار او زحمت کې له هغه سره مل وي چې خدای هغه ته د اسمان لاندې ورکړې ده.

د خدای د کارونو پټ راز

۱۶ کله چې ما د حکمت د پېژندلو هڅه وکړه ترڅو د ځمکې په مخ چې هر کار تر سره کېږي وڅېړم، که څه هم دا کار د یو کس د شپې یا د ورځې له خوب کولو څخه مخنیوی کوي، ۱۷ نو بیا ما ټول هغه کارونه ولیدل چې خدای تر سره کړي وو. په حقیقت کې، هېڅوک دا پټ راز نه شي پیدا کولای چې د اسمان لاندې خدای کوم کارونه تر سره کړي دي. انسان د خپل ټول زیار او زحمت سره سره چې د هغه په لټولو کې یې وباسي، لا هم نه شي کولای دا راز پیدا کړي. حتی که یو پوه او هوښیار سړی دعوه وکړي چې زه د خدای په کارونو پوهېږم، خو په حقیقت کې، هغه به هېڅکله دا راز پیدا نه کړي.

د انسانانو پای

۹ ۱ نو ما په دې ټولو کارونو باندې فکر وکړ، ترڅو دا هرڅه وڅېړم. زه دې نتیجې ته ورسېدم چې نېکان او هوښیاران او د هغوی کارونه د خدای په لاس کې دي. دا چې له انسان سره مینه کېږي یا کرکه، خو هېڅوک په دې نه پوهېږي چې د انسان په راتلونکې کې به څه پېښېږي.

۲ څه چې په یو پېښېږي

هغه په بل هم پېښېږي

نو د ټولو پای یو دی

څوک چې نېک کاره وي

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

او څوک چې بدکاره وي

څوک چې پوره پاک وي

او څوک چې ناپاک وي

څوک چې قرباني ورکوي

او څوک چې قرباني نه ورکوي

څه چې له ښه سړي سره کيږي

هغه د ګناهکار سره هم کيږي

څه چې له قسم خوړونکي سره کيږي

هغه له قسم څخه ويريدونکي سره هم کيږي

٣ دا بله بدبختي ده چې د اسمان لاندې په هر شي باندې پېښيږي، چې د ټولو پای يو دی. همدا شان د انسانانو زړونه له شرارت نه ډک دي، او ترڅو چې ژوندي دي په زړونو کې يې جهالت وي، بيا دوی له مړو سره يوځای کيږي. ٤ په يقين سره څوک چې د ژونديو په منځ کې دی هغه په دې تمه دی چې له مړ زمري نه ژوندی سپی ښه دی. ٥ ځکه ژوندي په دې پوهيږي چې دوی به مړه شي، خو مړي په دې هيڅ نه پوهيږي.

مړي نور هيڅ اجوره نه لري

او حتی د هغوی ياد له منځه ځي

٦ هغه څه چې هغوی ورسره مينه لرله

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

او له هغه څه نه چې هغوی ترې کرکه کوله

او له هغه چا سره چې هغوی سیالي درلوده

هغه پخوا له منځه تللي دي

او دوی نور هېڅکله په هغه څه کې برخه نه لري

چې د اسمان لاندې تر سره کیږي

۷ نو ځه او خپل خواړه په خوښۍ سره وخوره، او خپل شراب په خوشحاله زړه وڅښه، ځکه
چې خدای لا پخوا ستا له دې کارونو څخه راضي او خوشحاله دی. ۸ ستا جامې دې د ښاديو
دپاره تل سپینې وي او خپل سر په قیمتي تېلو غوړوه. ۹ د خپل لوګي او پوکي په شان ژوند په
موده کې له خپلې ګرانې ښځې سره د ژوند نه خوند واخله. دا خدای دی چې دا د لوګي او پوکي په
څېر ورځې یې تاته د اسمان لاندې درکړې دي. ځکه چې دا خوشحالي ستا د ژوند او د هغه زیار او
زحمت برخه ده چې د یو مزدور په څېر یې د اسمان لاندې وباسې. ۱۰ هر هغه څه چې ته په
خپلو لاسونو تر سره کوې هغه په خپل ټول قوت سره تر سره کړه، ځکه چې په قبر کې نه کار شته،
نه نقشه شته او نه هم پوهه او حکمت شته، هغه ځای چې ته به په پای کې ورته ورځې.

وخت او بخت

۱۱ یوځل بیا ما د اسمان لاندې ولیدل:

منزل ته زر رسېدل تل د تېزو منډې وهونکو په برخه نه وي

د جګړې ګټل تل د قوي جنګیالیو په برخه نه وي

د ژوند د وسیلو تر لاسه کول هم تل د هوښیارانو په برخه نه وي

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

د شتمنۍ ګټل هم تل د عقلمندو په برخه نه وي

او نه هم برۍ تل د پوهانو په برخه وي

ځکه وخت او بخت به د دې هر يو انجام وي

(۱۲) دا هم حقيقت لري چې هېڅوک له دغه ټاکل شوي وخت څخه خبر نه دی!

لکه ماهي چې په جال کې ونيول شي

يا مرغۍ چې په لومه کې راونيول شي

نو انسانان به هم همداسې په دام کې راګېر شي

او بدبختي به ناڅاپه په هغوی باندې نازله شي

(۱۳) ما د اسمان لاندې د حکمت په اړه دا هم ليدلي دي چې په ما باندې يې ډېره اغېزه کړې ده.
(۱۴) يو کوچنی ښار ؤ چې يو څو سړي په کې اوسېدل، او يو قوي پاچا پرې يرغل وکړ، هغه يې کلابند کړ او لښکر يې د هغه ښار د دېوالونو د ماتولو دپاره قوي وسيلې جوړې کړې. (۱۵) خو په هغه ښار کې يو غريب خو هوښيار سړی پيدا شو چې په خپل حکمت سره يې هغه ښار وژغوره. خو هغه غريب سړی هم د خلکو له خوا هېر شو. (۱۶) نو زه دې نتيجې ته ورسېدم چې

له قوت نه حکمت ښه دی

خو د غريب سړي حکمت ته په سپکه سترګه کتل کيږي

او هېڅکله د هغه مشورو ته غوږ نه نيول کيږي

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

له حماقت څخه د حکمت لوړوالی

۱۷ د هوښیارانو نرمې خبرې

د حاکم له هغو چیغو نه زر اورېدل کیږي

چې د احمقانو په منځ کې

په لوړ اواز ویل کیږي

۱۸ له جنګي وسلو نه حکمت ښه دی

خو یو ګناهکار ډېر څه له منځه وړي چې هغه ښه دي

۱۰

۱ لکه څنګه چې مړه مچان د خوشبویه عطرو بوی خرابوي

همدا شان لږ حماقت هم حکمت او شوکت ته زیان رسوي

۲ د هوښیار سړي زړه هغه د سمې لارې په لور بیایي

خو د کم عقل سړي زړه هغه د ګمراهۍ په لور بیایي

۳ یو احمق انسان حتی که په لاره هم روان وي، خو ناپوهه وي

او هغه خپل حماقت هرچا ته ښکاره کوي

۴ که حاکم دربانديې په قهر شي نو خپل مقام مه پرېږده

ځکه چې د لویې خطا په وخت کې نرمه ژبه قهر سړوي

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

۵ ما د اسمان لاندې بله بدبختي هم ولیدله. په حقیقت کې، د واکدار له خوا دا غلطي کیږي چې

۶ احمق سړي لوړو مقامونو ته پورته کیږي

خو شتمن سړي په ټیټو مقامونو کې پاتې کیږي

۷ ما لیدلي چې

غلامان په اسونو باندې ناست دي

خو شهزادګان د غلامانو په شان

په پښو باندې روان دي

۸ څوک چې کنده کیندي نو ښايي په خپله په کې ولویږي

او څوک چې دیوال ورانوي نو ښايي مار هغه وچیچي

۹ څوک چې له کان نه تیږې راوباسي نو ښايي خپل ځان ټپي کړي

او څوک چې لرګي ماتوي نو ښايي خپل ځان ژوبل کړي

۱۰ که تبر پخ وي او مزدور هغه تېره نه کړي

نو د هغه کارول ډېر زور غواړي

خو په حکمت کې ګټه دا وي

چې بریالیتوب منځ ته راوړي

۱۱ که مار مخکې له منتر ویلو څخه سړی وچیچي

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

نو د مارګیر په منتر ویلو کې ګټه څه وي؟

۱۲ هوښیار سړي ته د خپلې خولې په خبرو عزت ورکول کیږي

خو د کم عقل د خولې خبرې د هغه د تباهۍ سبب کیږي

۱۳ د هغه خوله په حماقت سره خلاصیږي

او د خولې خبرې یې په شرارت او جهالت سره ختمیږي

۱۴ احمق سړی ډېر غږیږي

خو انسان نه پوهیږي چې راتلونکی به څه ډول وي

او څوک هغه ته ویلی شي چې څه به پېښیږي؟

۱۵ په زیار او زحمت سره کم عقل سړی ستړی ستومانه کیږي

او هغه نه پوهیږي چې په کومه لاره ښار ته رسیږي

۱۶ افسوس دې وي په تا ای وطنه

کله چې ستا پاچا یو بې تجربه او کم عقل ځوان وي

او ستا شهزادګان په سهار کې

په ډېر خوراک او نشو کې ډوب وي!

۱۷ بختور یې ای وطنه

کله چې ستا پاچا د یو باعزته کورنۍ زوی وي

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

او ستا شهزادګان د خپل طاقت په خاطر

په مناسب وخت کې وخوري

او له نشو او مستیو نه

خپل ځانونه لېرې وساتي

۱۸ د لټې له امله د کور چت سورى کیږي

او د بېکاره لاسونو له امله بام څڅیږي

۱۹ خواړه د خندا او خوند دپاره وي

او شراب ژوند ته خوشحالي راولي

خو پیسې د دواړو دپاره وي

۲۰ په خپل زړه کې هم پاچا ته ښکنځلې مه کوه

حتی په خپله کوټه کې هم یو شتمن پسې لعنت مه وایه

کېداى شي د هوا مرغۍ ستا خبرې هغوى ته ورسوي

یا وزر لرونکى مرغه دا الفاظ تکرار کړي

د انساني پوهې حدود

۱۱

۱ خپلې دانې په لمده ځمکه کې وشینده

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

ځکه خو ورځې وروسته به ته هغه بېرته حاصل کړې

۲ د خپلو دانو یوه برخه له اوو اتو کسانو سره شریکې کړه

ځکه ته نه پوهېږې چې په ځمکه باندې به څه افت راځي

۳ که ورېځې نمجنې او درندې شي

نو په ځمکه باندې باران وریږي

او که ونه جنوب یا شمال لوري ته چپه شي

نو په هماغه ځای به پرته وي چې پرې رالویږي

۴ خوک چې د باد لوري ته ګوري هغه بیا څه نه کري

او خوک چې ورېځو ته ګوري هغه بیا حاصل نه رېبي

۵ لکه څنګه چې ته نه پوهېږې

چې باد له کوم ځایه لګیږي

یا د امیدوارې ښځې په ګېډه کې

ماشوم څرنګه لوییږي

نو همدا شان ته د خدای په کارونو هم نه پوهېږې

چې دا دواړه د هغه له خوا تر سره کیږي

۶ په سهار کې خپل تخم وکره

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

او په ماښام کې هم لاس تر زنې مه کېښېنه

ځکه ته نه پوهېږې چې په کوم کار کې بریالیتوب شته

په دې کار کې یا په هغه بل کار کې

یا په دواړو کې په برابره توګه بریالیتوب شته

ځوانانو ته نصیحت

په ځلمیتوب کې له خپل ژوند نه خوند واخله

٧ نو د لمر روښنایې خومره خوږه ده او د انسان دپاره خومره ښه ده چې د لمر د روښنایی لاندې واوسیږي. ٨ په حقیقت کې، یو سړی چې ډېر کلونه عمر کوي هغه باید خوشحالي وکړي او له خپل ژوند نه خوند واخلي، خو هغه باید په یاد ولري چې د تیارې ورځې ډېرې زیاتې وي. نو هرڅه چې په راتلونکي کې پېښېږي هغه ټول لوګي او پوکي دي.

٩ نو ای ځوانه! د ځوانی په ورځو کې خوشحالي وکړه او د خپل ځلمیتوب له هرې شېبې نه یې خوند واخله. چېرته چې ستا زړه ځي او سترګې دې ګوري هلته دې ستا پښې هم لاړې شي. خو په دې پوه شه چې خدای به ستا د زړه د ارمانونو او عملونو قضاوت وکړي. ١٠ له خپل زړه څخه غم او غوسه لېرې کړه او له خپل بدن څخه درد او کړاو وباسه، ځکه چې ځواني او د ځلمیتوب سباوون لوګی او پوکی دی.

خپل خالق په یاد لره

١٢ ١ مخکې له دې چې دربندې سختې ورځې راشي

او هغه کلونه راشي چې ته ووایې:

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

«نور زما د ژوند خوند نشته»

نو د ځوانی په ورځو کې خپل خالق په یاد لره

۲ مخکې له دې چې د لمر رڼا کمه شي

او د سپوږمۍ او ستورو روښنايي لاړه شي

او د باران د وريځو نه وروسته

توري وريځې بېرته په اسمان کې راښکاره شي

نو خپل خالق په ياد لره

۳ مخکې له دې چې د کور ساتونکي په لړزېدو شي

او د قوي سړيو ملاګانې کړوپې شي

کله چې ميچن کوونکې ښځې کمې او کار يې بند شي

او د مېرمنو په سترګو چې له کړکيو لاندې ګوري، پرده راښکته شي

۴ او د کوڅو دروازې بندې شي

کله چې د ميچن کړسهار ټيټ او چوپ شي

او د مرغيو په سهارنۍ نغمو باندې انسان له خوبه راوېښ شي

او بيا ټول غړونه هغه ته ټيټ او بند شي

نو خپل خالق په ياد لره

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

۵ بله دا چې انسان ته له لوړ ځایه د لوېدو وېره پیدا شي

یا په لارو کوڅو کې ورته د خطرونو اندېښنه پیدا شي

او د بادام ونه غوټۍ ونیسي او ګلان په کې ښکاره شي

یا ملخ په ځمکه ستومانه په ښښېدلو شي

یا په انسان کې د شهوت شوق ختم شي

نو خپل خالق په یاد لره

ځکه انسان ګور یعنې خپل تلپاتې کور ته ځي

او ماتم کوونکي په کوڅه کې

له هغه نه شاوخوا تاوېږي راتاوېږي

۶ مخکې له دې چې د سپینو زرو زنځیر وشلېږي

یا د سرو زرو کاسه کړوپه شي

یا د اوبو منګی د چینې تر څنګ مات شي

یا د څاه څرخ ټوټې ټوټې شي

نو خپل خالق په یاد لره

۷ مخکې له دې چې انسان بېرته خاورو ته لاړ شي

له کومې خخه چې جوړ شوی ؤ

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

او د ژوندون روح يې بېرته خدای ته لاړ شي

چې هغه يې د هغه په پوزه کې پو کړی ۇ

نو خپل خالق په ياد لره

(۸) دا خېرونکی وايي:

«لوګی او پوکی!

نو دا هرڅه لوګي او پوکي دي!»

وروستی خبرې

د يو شپون زده کړې

(۹) نو بله خبره دا ده، چې دا خېرونکی ډېر پوه ۇ او په هرڅه چې پوهېده، نورو خلکو ته يې ورزده کړل. هغه ډېر متلونه وخېړل، په هغو باندې يې غور او فکر وکړ او هغه يې راټول کړل. (۱۰) دې خېرونکي هڅه وکړه چې خواږه الفاظ پيدا کړي او په رښتيني توګه خپل د حقيقت خبرې پرې وليکي.

(۱۱) د هوښيارانو خبرې

لکه د شپنو د لښتو په شان دردناکه دي

او د اديبانو د متلونو ټولګې

د تېرو مېخونو په شان ګټورې دي

نو دا شيان يو شپون

Copyrighted material from afghanbibles.org. Not for reprint/publishing purposes.

خپلې رمې ته ورزده کوي.

له خدای څخه وېره او د انسان قضاوت

١٢ نو ای زما زويه! دې نورو خبرو ته مې هم پام وکړه. د کتابونو ليکل به هېڅکله ختم نه شي او
په ډېرو لوستلو او زده کولو سره سړی ستړی ستومانه کيږي.

١٣ خبرې ختمې شوې او هرڅه واورېدل شول. نو له خدای څخه وېره کوه او د هغه له حکمونو
څخه اطاعت کوه، ځکه چې دا د هر انسان دنده ده. ١٤ نو خدای به د هر هغه کار په اړه قضاوت
وکړي چې انسان يې تر سره کوي چې د زړه پټ رازونه هم په کې شامل دي، که هغه ښه وي او که
بد.

Copyrighted material not for reprint/publishing purposes.